

De Hooilandjes

Aan beide uiteinden van het nieuwe tuingedeelte liggen twee hooilandjes. We hebben als vereniging beloofd dat we die op een natuurlijke (of ecologische) manier gaan beheren. Maar wat is dat precies? Maurice Kruk van

Landschapsbeheer heeft ons verteld hoe we het aan moeten pakken. Eigenlijk is dit het ouderwetse boerenhooibeheer: twee keer per jaar maaien en het hooi afvoeren. Maar we doen het op twee punten anders dan de boeren van vroeger:

1. We voeren het hooi niet echt af, maar storten het op een paar centrale plekken. Op en rond die stortplek krijg je dan wel extra voedsel waardoor er extra onkruid gaat groeien zoals brandnetels. Maar die maaien we regelmatig af, voordat ze zaad vormen.
2. We bemesten de landjes niet. Daardoor wordt de opbrengst steeds kleiner en het werk steeds minder. Want met elke keer hooien voeren we voedingsstoffen af. Daarna krijg je steeds minder hoge grassoorten en je krijgt andere onkruiden. De brandnetel en zuring verdwijnen na een tijd. En we krijgen meer pinksterbloemen, andere soorten klaver en als we maar genoeg geduld hebben uiteindelijk koekoeksbloem, kleine ratelaar en misschien wel orchideeën.

Ouderwets hooien

Hoe ziet het ouderwetse boerenhooibeheer er uit? Dat hangt onder andere af van het weer. Het ene voorjaar begint alles vroeg te groeien, het andere voorjaar is het een stuk kouder en kan er later gemaaid worden. Hetzelfde geldt voor de zomer: is die droog of nat, warm of koud? Ik ga uit van twee keer maaien: een keer tussen half mei en 1 juni en de

tweede keer rond 1 augustus. Groeit alles in een jaar erg hard, dan komt er een derde maaibeurt.

Dreigt er in de tussentijd overlast door brandnetels of akkerdistels, dan maai ik die af met bosmaaier of zeis. Ik hou dat in de gaten, echt!

Deze landjes zijn honderden jaren lang boerenland geweest, dus er zitten nog vol voedingstoffen ('mest') in de bodem. Van twee landjes is de bovenste laag weg gegraven, 'afplaggen' noemen we dat. Daardoor is een heleboel mest al afgevoerd en op deze landjes zullen we het eerst resultaat zien.

Geen mest en geen beschadiging

Maar dan moeten we wel zorgen dat er geen mest op terecht komt. Ook niet in de vorm van tuinafval en bijvoorbeeld maaisel. Daar zijn deze landjes niet voor! Wil je er toch beslist wat storten, doe dat dan altijd op de

stortplaatsen: die zijn aangegeven met drie stokken. We hopen dat die stortplaatsen ook gebruikt gaan worden door padden, salamanders en misschien egels om in te overwinteren. En ringslangen kunnen er hun eieren in leggen, die dan door broei uitkomen. Te hoge bomen geven veel schaduw en bladafval op deze landjes, daarom zal ik de meeste bomen die er staan knotten.

Het is ook belangrijk dat de bodem of de zode niet beschadigd wordt. Want daardoor krijg je verse grond aan de oppervlakte en komen ook daaruit meststoffen vrij. Daar krijg je dan net weer een plek waar de brandnetel zich thuis voelt.

Maaien en hooien

Het maaien doe ik in mijn eentje, met een maaimachine van Landschapsbeheer Zuid-Holland.

Maar het hooien of afruimen kan ik niet alleen. Gelukkig hebben zich al een stuk of zes vrijwilligers gemeld die daarbij willen helpen. En zijn die bijna allemaal met vakantie, dan zetten we een of meer corveërs in. Samen lukt het wel om het hooi in een week of twee op te ruimen. Dat moet ook wel, want daarna groeit het gras er weer doorheen, kan het op de landjes gaan verrotten en krijg je weer bemesting en beschadiging van de zode.

De landjes worden bij dit beheer niet echt 'netjes', ik maai het met een vrij grove maai balk en laat de randen langs de sloot staan. Ze worden twee keer, hooguit drie keer gemaaid en ze gaan ook niet netjes de winter in. De bedoeling is dat er bijzondere planten gaan groeien die zich niet thuis voelen op de bemeste grond van onze tuintjes. Dat levert dan ook weer bijzondere insecten op en voedsel voor vogels. En dankzij de storthopen egels, mogelijk wezels, plus salamanders, kikkers en ringslangen. Dat soort bijzondere planten en beesten vonden we vroeger op het ouderwetse boerenhooiland en die mogen hier ook leven.

Ouderwetse hooibouw: hartstikke leuk!

Het beheer samengevat:

- * In eerste helft van mei afmaaien van brandnetels
- * Tweede helft van mei 1e maaibeurt, in de weken daarna afruimen en op de stortplaatsen.
- * Daarna worden brandnetels en akkerdistels afgemaaid voor ze zaad vormen.
- * Rond 1 augustus volgt de tweede maaibeurt, daarna wordt het maaisel afgeruimd.
- * Daarna worden akkerdistels en brandnetels nog weer door mij in de gaten gehouden.
- * Groeit alles in een jaar extra hard, dan wordt er drie keer in een jaar gemaaid.